

Tijdens de presentatie van GreenTown Curaçao aan de Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties afgelopen week, heeft voorzitter Aubrich Bakhuis van de Nederlandse tak van GreenTown zich fel uitgesproken over de Isla-raffinaderij en de toekomst hiervan. Het *Antilliaans Dagblad* plaatst deze toespraak integraal.

DOOR AUBRICH BAKHUIS

De regering van Curaçao staat voor een complexe keuze. Gaat het land Curaçao door met de verhuur van de vervuillende Isla-raffinaderij aan PdVSA? En wie gaat de miljarden dollars investeren die nodig zijn voor de modernisering? Of word er ruimte geboden aan duurzame alternatieven?

Alle opties voor de toekomst van de Isla-raffinaderij hebben verregaande gevolgen voor de inwoners van Curaçao, de miljoenen bezoekers én de partners in het Koninkrijk der Nederlanden. Wij van GreenTown Curaçao willen dat de Curaçaose overheid kiest voor de route naar duurzame ontwikkeling en structurele financiële zelfstandigheid. Voorzitter, ik sta hier namens twee stichtingen in één organisatie, ruim honderd vrijwilligers en een achterban van duizenden mensen in Curaçao en hier in Nederland. Namens al deze mensen dank ik u voor de gelegenheid hier vandaag voor deze Commissie te mogen staan.

De raffinaderij waar we het vandaag over hebben, werd roo jaar geleden gebouwd en ruim 70 jaar door Koninklijke Shell geëxploiteerd. De beslissing om Venezolaanse olie op Curaçao te raffineren was in die tijd voortvarend en getuigde van visie en lef. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was bijna driekwart van de brandstof van de geallieerden afkomstig van de Shell-raffinaderij op Curaçao. Daar zijn wij met z'n allen nog steeds erg trots op. En wij zijn dankbaar voor de praktische jaren die Shell voor zo veel mensen van Curaçao heeft gebracht. U kunt het zich haast niet voorstellen, maar er was ooit een tijd waarin Curaçao een ruim begrotingsoverschot kende en er financieel beter voor stond dan andere landen in het Koninkrijk, inclusief Nederland.

Een schets van het plan van GreenTown voor het Isla-terrein.

FOTO GREENTOWN

Maar tijden zijn veranderd. Zoals u weet wilde Shell de raffinaderij halverwege de jaren 80 sluiten. Daarbij zou Shell zelfs de rotzooi - zoals het lid Van Raak het treffend kwalificeerde - opruimen. In het verleden is gesteld dat de Koninkrijksregering en ook Nederland een historische fout hebben begaan door toe te laten dat het Eilandgebied Curaçao de raffinaderij voor het symbolische bedrag van één Antilliaanse gulden kon overnemen van Shell. Wij van GreenTown zien dat anders. Wij zien het als een wijze les waar we met z'n allen, aan weerszijden van de Atlantische Oceaan, van kunnen leren. En nu is het moment. Wij hebben allemaal - van de leden van uw Commissie, tot aan de mensen die letterlijk onder de rook van de raffinaderij leven - de mogelijkheid om het tij te keren. En 'once in a lifetime opportunity' om samen van Curaçao en de rest van het Caribisch deel van het Koninkrijk een showcase van innovatie en duurzaamheid te maken. Onze organisatie werkt nu al samen met wetenschappers van vooraanstaande kennisinstellingen, zoals de MIT in Boston, de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam. En ook met gerenommeerde adviseurs, innovatieve ondernemers en gevestigde bedrijven. GreenTown heeft de ambitie om op termijn de Zuid-Amerikaanse Silicon Valley te worden op het gebied van duurzaamheid en innovatie. Een plek waar universiteiten met studenten, en beroepsopleiders met cursisten, en investeerders met jonge ondernemers samenkomen om de wereld voor te bereiden op een leven zonder fossiele brandstoffen.

Voordat ik vertel hoe wij dat willen bereiken, wil ik de Commissie een paar gewetensvragen stellen die verduidelijken waarom wij om uw aandacht vragen.

Als eerste:
- Hoelang blijft Isla grootste vervuiler van het Koninkrijk? Wist u dat Curaçao op een beschamende tweede plek staat in het lijstje van landen met de hoogste CO₂-uitstoot per hoofd van de bevolking? En dit in verhouding tot het laagste inkomen?
- Laten wij nog langer toe dat er mensen ziek worden en komen te overlijden als gevolg van die zwarte rook en giftige stoffen uit de 100 jaar oude installaties en rookpijpen?
- Of dat de mensen die er werken gevaar lopen en er ongelukken gebeuren door gesprongen verroeste leidingen en verouderd materieel?
- En in dat kader, hoelang laten we de Venezolaanse staatsolie-maatschappij een bouwvallig huurhuis verder uitwonen ten koste van de bevolking van Curaçao? Zonder dat daar echte baten tegenover staan?
- En ten slotte, maar minstens zo belangrijk:
- Gaan wij met lede ogen toezien dat Curaçao voor 3 miljard dollar het schip ingaat?

Ik verwacht geen direct antwoord van uw Commissie. Dit zijn namelijk vragen die de regering van Curaçao dient te beantwoorden. Het is ook hier vaker gezegd, de toekomst van de Isla is een autonome aangelegenheid van het land Curaçao. Echter, ook u deelt mee in de verantwoordelijkheid die wij in het Koninkrijk gezamenlijk dragen voor de naleving van internationale milieuoafspraken, voor de deugdelijkheid van het bestuur in het Land Curaçao, maar ook voor het welzijn van de mensen op Curaçao. En, ten aanzien van garanties voor leningen of investeringen uit Venezuela of wellicht China, dragen de leden van deze Commissie ook rekenschap af aan de Nederlandse belastingbetaler die zij hier primair vertegenwoordigen.

Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid presenteren wij vandaag een alternatief plan voor de vervuillende Isla. Een scenario waar het volk van Curaçao wel van kan profiteren. In onze brief van 16 oktober 2014 hebben we onze ambities geschetst: wij willen een innovatieve, groene stad laten bouwen en vooral mensen aan het werk krijgen. GreenTown staat voor innovatie, duurzaamheid en het creëren van kansen. Wij hebben onze ambities door experts van Royal HaskoningDHV laten onderzoeken en doorrekenen en zelfs in de meest voorzichtige schattingen zorgt ons alternatief voor meer banen, meer economische groei en hogere overheidsinkomsten dan nu het geval is met de Isla. Ons beoogde public-private-partnership bestaat uit een samenwerkingsverband tussen de overheid en overheids-nv's, het lokale- en internationale bedrijfsleven, het midden- en kleinbedrijf en verschillende stakeholders uit de Curaçaose samenleving.

Eenieder is welkom een bijdrage te leveren. Ons alternatief zet in op het aanbrengen van diversiteit in de economische activiteiten in het havengebied en op het gehele eiland. Je kunt immers niet wedden op één paard. Ons plan bevat maar liefst 7 verschillende sectoren waarin werkgelegenheid en ondernemerschap worden gecreëerd. Toerisme is een belangrijke pijler, maar ook die sector is weer onderverdeeld, zodat Curaçao zich kan onderscheiden van eilanden in de regio. Andere sectoren zijn de scheepsreparatie en scheepsbouw, recyclingactiviteiten, duurzame visserij en voor mij persoonlijk een heel belangrijke: GreenTown zorgt voor een boost van de kennis-economie. Door te investeren in het aantrekken van internationale kennisinstellingen wordt het Caribisch deel van het Koninkrijk aantrekkelijk voor wetenschappers en studenten uit de hele wereld. Stelt u zich voor: een hoogleraar van de TU Delft die

Advertentie

Aan onze lezers

Maandag 2 februari a.s. vangt een nieuwe bezorgperiode aan. Indien u uw abonnementsgeld nog niet heeft voldaan, kan verzoeken wij u vriendelijk dit uiterlijk deze week te voldoen. Dit kan contant of per cheque op ons kantoor aan de Scharloeweg 31 tussen 08.00 en 16.00 uur. Door tijdige betaling verzekert u zich ervan dat de bezorging wordt gecontinueerd.

Afdeling abonnementservice

Antilliaans Dagblad

schip in of...

De Isla zorgt regelmatig voor vervuiling in de omgeving.

een MIT-student kennis bijbrengt over watermanagement, met de Caribische Zee als studycase. En, door samen met lokale partners in te zetten op de verbetering van het onderwijskrijgen Curaçao's jongeren de kans om zich in een vertrouwde omgeving te ontwikkelen en te ontplooiën. Zodat ook zij hun geluk niet in Nederland of elders in de wereld hoeven te zoeken. Sterker nog, de toegelaten werkgelegenheid en kansen voor ondernemerschap, bieden de ruim 100.000 mensen met Caribische roots die hier in Nederland wonen, een mogelijkheid om terug te keren. Dat zal niet alleen hen, maar ook sommigen van uw Kamer zeker moeten aanspreken.

Om ons alternatief te verduidelijken zal ik kort het stappenplan schetsen. Zoals u weet loopt het huurcontract met PdVSA af in 2019. Maar we willen en hoeven niet te wachten tot het zover is. In feite kan vandaag al worden begonnen met de ontmanteling en recycling van de oude installaties die niet worden gebruikt. Dit levert de overheid al direct inkomsten op die kunnen worden gebruikt voor de verdere schoonmaak en de transitieperiode. In 2019, wanneer het huurcontract is verlopen en de activiteiten van de raffinaderij worden afgebouwd, kan geseerd worden begonnen met de schoonmaak en het saneren van de meest vervuilde gebieden. Aan de herontwikkeling van de omliggende wijken, zoals Wishi, Marchena en Buena Vista kan ook al snel worden begonnen, evenals het upgraden van het droogdok en het uittrollen van andere activiteiten in de haven. Zo worden zo veel mogelijk mensen aan het werk gezet en gehouden.

Voor alle duidelijkheid, de olie-industrie zal niet geheel verdwijnen van het eiland. De oliebron aan de kust van Venezuela is voorlopig nog niet op-

gedroogd en zolang er in de wereld nog fossiele brandstoffen en grondstoffen worden gebruikt, kan de handel in ruwe olie nog altijd via Curaçao lopen zoals dat nu ook al gebeurt met die immense olietankers. De opslag- en overslagactiviteiten in Bullenbaai worden in ons alternatief gemoderniseerd en uitgebreid, zodat die aan de internationale milieunormen voldoen. Onder de huidige contractvoorwaarden met PdVSA loopt het land Curaçao honderden miljoenen dollars mis. Dit pleit dus voor nieuwe afspraken, waar heel Curaçao van profiteert. In ons alternatief heeft Curaçao de oliehandel en overslag in eigen beheer, met behoud van eigen mensen en expertise.

Wij van GreenTown vragen de Commissie Koninkrijksrelaties en alle leden van de Tweede Kamer om mee te doen in deze 'once in a lifetime opportunity'. In onze brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer hebben wij een aantal verzoeken gedaan. Ik wil er hier nog twee toelichten:
1. Ten eerste verzoeken wij de leden van de Commissie om binnen de grenzen van hun parlementaire bevoegdheden, de vinger aan de pols te houden bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als het gaat om de toekomst van de Isla. Het volk van Curaçao is erbij gebaat dat de besluitvorming rondom de toekomst van de Isla transparant en zorgvuldig geschiedt. Dit laatste is ook voor de Tweede Kamer van cruciaal belang. De businesscase van de voortzetting van het huurcontract met PdVSA is onduidelijk. In een intentieverklaring tussen de regering van Curaçao en PdVSA is overeengekomen dat gezamenlijk gezocht zou worden naar een investeerder voor 2 tot 3 miljard. Dit is namelijk het bedrag dat nodig is om de raffinaderij de komende jaren bedrijfseconomisch rendabel en conform

de vereiste milieuvoorschriften te kunnen laten opereren.

Ik herhaal, voorzitter: Curaçao is van plan een financieerings- en investeringstraject van 3 miljard dollar aan te gaan. Curaçao heeft dat geld zelf uiteraard niet in de staatskas en zal het ook niet bij Nederland komen lenen. 3 miljard dollar lenen voor een industrie die op zijn beloop is. Daar komt nog bij dat de Venezolaanse ruwe olie niet geschikt is voor producten op de Amerikaanse en Europese markt, dat heeft Shell in 1985 al ingezien. Bovendien spelen er geopolitieke kwesties die de Tweede Kamer ook aangaan. Leden van deze Commissie hebben onlangs Kamervragen gesteld over de verwerking van Russische olie; nu komt er wellicht een afspraak tussen Venezuela en China, waar de Isla-raffinaderij in wordt betrokken. Kortom, wij kunnen niet zomaar toestaan dat er achter de coulissen en over de ruggen van de Curaçaoënaars, afspraken worden gemaakt waarmee we het risico lopen dat het volk van Curaçao wordt benadeeld en het geld van de Nederlandse belastingbetaler op het spel wordt gezet. De besluitvorming over de toekomst van de Isla is een autonome aangelegenheid van Curaçao, dat staat niet ter discussie. Maar de implicaties van het financiële plaatje voor het land Curaçao, de deugdelijkheid van het bestuur en de rechten van de mensen die onder de rook wonen, gaan ons allen in het Koninkrijk aan. Wij vragen de leden van deze Commissie hun aandeel in die gedeelde verantwoordelijkheid te nemen. Ter herinnering, voorzitter: 3 miljard dollar is bijna net zo veel geld als de schuldsanering van de Nederlandse Antillen in 2010. Financieel toezicht door het Cft is uitgesloten, omdat de Rijkswet financieel toezicht vooralsnog niet van toepassing is op overheids-nv's. De consequenties voor de begroting van het Land Curaçao

kunnen desastreus zijn. Voorzitter, we hebben de Rijksministerraad zien ingrijpen en een minister-president in hongerstaking zien gaan voor veel minder dollars.
2. Ten tweede vragen wij de leden van de Commissie met klem om het debat over de Isla, zowel in deze samenstelling als plenair in de Kamer, in de schijnwerpers te blijven voeren. Gisteren gaf onze oprichter een inspirerende speech in de Staten, waarin hij de aanwezige leden met klem verzocht te kiezen voor een duurzaam Curaçao. Wij doen hier dezelfde oproep, maar dan met een andere insteek.

Uw Commissie zou een daad kunnen stellen door tijdens het eerstvolgende Ipko, met aanstaande hier in Den Haag, een Koninkrijk-brede aanpak van thema's als duurzaamheid, het gebruik van alternatieve energiebronnen en groene bewustwording voor te stellen en permanent op de Ipko-agenda te zetten. Wij vragen de Commissie het debat over de toekomst van de Isla ook met de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en die van Buitenlandse Zaken te blijven voeren en hen te bestoken met kritische Kamervragen. Het gaat immers om meer dan de volksgezondheid, de veiligheid en het welzijn van de inwoners van Curaçao. In dit kader kan geen onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de Nederlandse militairen en anderzijds de Curaçao'se kinderen die in rookwijken zoals Wishi en Marchena opgroeien en in de starch naar school moeten.

Ik begon met de complexe keuze waar Curaçao voor staat. Wij vertegenwoordigen het enige alternatief dat Curaçao op een innovatieve en duurzame manier kansen, werkgelegenheid en welvaart brengt. Samen, en dan bedoel ik wij allen zowel op Curaçao als in Nederland, kunnen ervoor zorgen dat Curaçao kantelt in de groene richting. GreenTown is in 2010 alvast begonnen, u kunt vandaag meedruiven. Door ons de gelegenheid te bieden onze ambities en plannen aan u toe te lichten, heeft u in ieder geval een eerste belangrijke bijdrage geleverd aan een toekomst zonder vervuillende olieraffinaderij. Wij dragen een visie uit, waarvan we willen dat de Curaçao'se burger, de overheid en het bedrijfsleven die overneemt en zich eigen maakt. Een visie die aansluit bij de lijn die Aruba heeft ingezet en de doelen die Nederland in het Energie-akkoord heeft vastgelegd. Wij vragen Nederland niet om ontwikkelingshulp of begrotingssteun, ons alternatief maakt van Curaçao een 'self-sustaining, circular economy'. Wij willen samenwerken met onze partners in het Koninkrijk om samen geld te verdienen, zoals minister-president Rutte enthousiast zei.

GreenTown Curaçao is een bottom-up beweging die met de tijd groeit. Dagelijks werken we er hard aan om de 'once in a lifetime opportunity' aan te grijpen en te verwezenlijken, zoals onze overgrootouders dat roo jaar ook met visie en lef deden. Gisteren had GreenTown een zeer succesvolle sessie in de Staten van Curaçao, vandaag rekenen wij aan deze kant van de oceaan op minstens zo veel enthousiasme en input.

Advertentie

tempo
Flexible MANPOWER

ARUBA
BONAIRE
CURAÇAO
ST. MAARTEN

Tempo
The Caribbean Workforce

- ☐ uitzenden
- ☐ payrollen
- ☐ detachering
- ☐ werving & selectie
- ☐ contracting & projects

Bel **738 3590**
voor maximale
flexibiliteit zonder
risico's

www.tempocaribbean.com
Santa Rosaweg 93B | Curaçao | info@tempocuracao.com